

Kazalište.hr

ČAROBNA BAJKA SNAŽNOGA AUTORSKOG PEČATA

Gradsko kazalište lutaka, Split: Ljudmila Fedorova, *Snjegović Poštar*, red. Ljudmila Fedorova

Kao i svake godine u prosincu, splitsko Gradsko kazalište lutaka standardno otvara svoja vrata jednom blagdanskim predstavom za najmlađe. Nakon sedam godina, *Snjegović Poštar* u režiji Ljudmile Fedorove, višestruko nagrađivane hrvatske redateljice ruskoga porijekla, u obnovljenom adventskom ozračju ponovno je uprizoren pred punim gledalištem iznjedrivi bajkovitu zimsku priču o neobičnom junaku Snjegoviću u poštarskoj misiji, ali i subverzivnim šumskim presretačima: Vrani i Lisici, dobrim saveznicima: Zeki i Medi, uvijek agilnom Djedu Mrazu i, na kraju, radošću počašćenima Dječaku i Djevojčici.

Inspiraciju za tekst Fedorova je našla u ruskim narodnim bajkama, ali i u osobnoj aspiraciji da djeci Splita i okolice u obilju dočara pravu zimsku idilu, rijetku pojavu u mediteranskom pojasu, jednu od prvih asocijacija na ruski krajolik u hladnijem dobu godine. Budući da je riječ o izvrsno prihvaćenoj predstavi koja iza sebe bilježi preko 50-ak izvedbi, a kako je i ova prosinačka ispraćena ovacijama, epitet *kultne* sasvim joj opravdano pristaje: uzbudljiva priča o neodustajanju, uz autentične glumce lutkare, očito je dohvatila impulse rastvaranja dječje mašte i razbudila paletu osjećaja: za pravdu i zajedništvo, ali podjednako tako i za inteligentno promatranje socijalnog okruženja i prepoznavanje opasnosti.

Ono čime *Snjegović Poštar* osvaja na prvu, primamljivi je vizualni identitet pozornice u plavičasto-neonskim tonovima zimskoga solsticija. Kostimi glumaca lutkara stopljeni su s ambijentom, što od samog početka stavlja fokus na lutke Brace i Seke, oživljene ritmičnim pokretima i ekspresivnom glasovnom kolurom Andreje Majice i Ivana Medića. Intimnu atmosferu odašilju pitoreskne kućice sa stidljivim svjetlima s prozorskih okna i dječja igra na snijegu, što instantno povezuje ranu svijest najmlađih gledatelja s predodžbom o lijepom božićnom vremenu: vremenu dijeljenja radosti s drugima i iščekivanju darova.

Snažnijoj komunikaciji s publikom pridonose i zvučni efekti, s gradacijskim i onomatopejskim prizvukom, u funkciji pripreme za sljedeći prizor, dječjem iskustvu tako blisku i željenu: koje to ručice nisu žudjele od snijega napraviti biće koje pojavom progovara? Stvoreni Snjegović, nakon ustrajnih pokušaja Dječaka i Djevojčice, postaje glavnim junakom zbog njihova pisma sa samo jednom željom, koje mora prenijeti vladaru zime Djedu Mrazu. Zapletom predstava postaje još atraktivnijom jer na scenu stupaju komičnim lutkama oživljene Lisica i Vrana, odmah prepoznate kao negativci u namjeri da Snjegoviću preotmu pismo i ožive svoje snove. Humoristično karakterizirane osebujnim glasovnim mogućnostima Milene Blažanović i Ivana Medića, uz izražajne pokrete ovih glumaca lutkara, lukava Lija, koja mašta o zečjoj juhi na Badnjak, i naivna Vrana, koja vjeruje Lijinoj predodžbi o njoj samoj s novim paunovim perom, pojavom su uvertira u najzbudljivije događaje koji će se, dakako, u duhu blagdanskih priča okončati sretno.

Fedorova je i ovdje iskazala dobro poznavanje dječje psihologije, stvarajući tajanstveno opasnu situaciju u kojoj Dobro nikad ne odustaje, tražeći načina da pobijedi Zlo, što dječja duša prihvaća kao jedan od najvećih poticaja za življenje, koje je i u ovoj priči prikazano kao ustrajna borba do samoga kraja. I najmlađima je poznat razarajući osjećaj kad im netko pokuša osujetiti planove, velike ili male, ali ni Zlo nije duga vijeka: Lija i Vrana očekivano će završiti u svađi, dok će se za veliki obrat pobrinuti drugi sudionici priče. Na parafrazirane odjeke basne o slatkorječivoj lisici i naivnu gavranu, Fedorova na scenu dovodi brzopletog i bezazlenog Zeku i, po grandiozno dobrohotnu izgledu, drugog junaka priče: probuđenoga spavalicu Medu koji će uspjeti, nakon nekoliko vratolomnih pokušaja, sastaviti požrtvovnog Snjegovića (kojeg vrlo suptilno glasom oživljavaju Milana Buzolić i Alin Antunović).

Medo je autentično oživotvoren kao lik čijem se srcu može vjerovati, a kako i ne bi kad mu je svaka druga riječ *oprosti*. Povratkom u brlog, nakon uspješno izvršenog zadatka, prerasta u lako prepoznatljiv znamen Dobra koje se teško pronalazi u svijetu: obično ga treba razbuditi kako bi počelo ljekovito djelovati. S malo angažirane dobrote šumskih stvorenja i sa snažnim hukom sreće prijatelja vjetra „u leđa“, Snjegović dolazi do zemlje Djeda Mraza – daleke Laponije ili Rusije možda, s čime predstava ide k svom razrješenju.

Kuća Djeda Mraza vizualni je vrhunac bajkovite radnje: raskošni dom jednostavnog bjelobradog starčića (svojevrsne sinegdohe zimske radosti u dječjoj mašti) koji marljivo slaže „i hrpu slatkiša za djecu iz Omiša“. Iako vrijeme opasno otkucava, u 5 do 12 stižu čarobne sanjke kojima će bajkoviti završetak uroniti u stvarnost, uz zvuke razdragane blagdanske pjesme. Kad lutkarski ansambl na sceni iznjedri jednu ovako toplu, edukativnu i dijaloški razigranu priču kao što je *Snjegović Poštar*, radost se jednostavno umnožava i širi poput oluje. Splitskim malim, a i velikim gledateljima donijela je bajkovit dašak ruske zime s čarobnim pahuljama koje mirišu na ljubav.

Dugovječne predstave resi jedna zajednička karakteristika, neovisno o tome što tematski razvijaju i s kojim medijem, a riječ je o pobuđivanju onih temeljnih, srčanih emocija koje prepoznaju samo „bije i crne sjene“ među dramskim osobama, čime nepogrešivo ostvaruju i svoju univerzalnu odgojnu vrijednost. Suradnja Ljudmile Fedorove sa splitskim GKL-om urodila je čarobnom bajkom (snažnoga autorskog pečata) primarno namijenjenoj najmlađem uzrastu, ali i svima onima koji u svojim nutrinama kriju uspavano dijete, povrh svega željno ljubavi i društvene afirmacije.

© Vesna Aralica, KAZALIŠTE.hr, 4. prosinca 2024.